

[Transcript] Forklart / Krigen gjorde Olgas drapsmann til helt. Kan det svekke Putin?

Vårn 2021 ble det funnet en menneskelkropp i russiske skoger. Det var en kvinne i 30-årnet, og hun var halvshugget. Drapsmans håp hadde vært at Olga skulle bli en av Ruslands mange uløste drapsaker. Men et år etter ble kjæresen dømt for drape og får nye år og syv måneder fengsel. Helt til han ble vervet som en av potens soldater i Ukraina. Og i forre uke kom han hjem som en fri mann og en klikset. Du hører på forklart fra Aftenposten en podcast der forklarer en nyhet i hver episode. I dag om de brutale soldatene Rusland hente fra fengseler, og hva som skjer når du kommer hjem fra krigen som fri mann. Jeg heter Jenny Følan, og i dag er det onsdag 23. august. Olga er sliamminne 33 år gammel. Hun mår til en sønn, hun kom fra en liten landsby ved Arkangelsk, som ligger omtrent 70 mil fra norske grænsen i Nordnorge. Hun jobbet i butikk, var med i skønnets konkurranser, ble faktisk nesten kåret til skogens dronning i Arkangelsk. Men vennet så jo at hun ofte kom på jobb med slag, merker etter mishandling. Til slutt så sa han krigsene venner at hun skulle få laet sin kjæreste, og det likte han ikke. Kort tid dette på så forsvante Olga. Moren etterlyste henne, og i mars 2021 så ble han funnet drept og halsugget i skogen. Per Anderssju Hansen er utenrikksjournalist og har vært moskakorespondent her i Aftenposten. Og jobben hans nå er blant annet å finne og fortelle disse sterk historiene fra Rusland og Ukraina. Jeg er gjerningsmann, hadde det vært et spredt hennes kropp steder for å gjøre det vanskelig å finne ut hvem det egentlig var. Så et forskning gikk sakte som mange andre krim saker i Rusland. Og i 2022 så ble da altså ekskjæresten Gjester Stavson og Jules Dømt for dette drape. Han vikk en dom på nio år og syv måneder underan ekstra strengte fengselsregime. Men så kom invasjonen av Ukraina i fjordvinter. En krig som Putin ville vinne raskt, men som ikke gikk helt etter planen. Så derfor måte han lete etter flere soldater. Da Putin så at krigen gikk dårlig og Rusland lede svært stort uttap, hvor de mistet mange av sine mest profesjonelle erfarende soldater. Så inførte man da mobilisering i fjord høst hvor flere end tusen rusere ble kaldt inn til krigen. Men i tillegg så begynte man å lete både høyt og lafte etter soldater andre steder. Vagene herren fikk tilgang til fengselene, og det begynte den ruiske herren også gjøre. Etter slett plukke ut fanger tilbud dem bedåning og send dem til fronten. Men hva betyr det for Vjatsjeslav? Etter å ha solnet syv måneder i fengselen, så fikk Vjatsjeslav besøk i fengselet av offiserer fra den ruiske herren. De tilbud ham å bli verbet og skrive kontrakt og desa han i attingen. Og dette er egentlig ganske vanlig. Omtrent 15% av fanger i ruiske fengseler har blitt sendt til fronten, og Putin lover å benåde alle fanger som verber seg. Befronten blir noen av dem drept, andre skadet og så sendt hjem. Piranes, hva skjedde med Vjatsjeslav?

[Transcript] Forklart / Krigen gjorde Olgas drapsmann til helt. Kan det svekke Putin?

I følge morgenen til Vjatsjeslav, som har blitt intervjuet av lokale avisen i Arkangelsk, som først meld om dette,

så var han tre måneder befronten.

Da ble han skadet i jermen og havnet på sykehus.

I forrige uke kom det frem at han var kommet hjem til Arkangelsk,

og etter at han bare for kort tid siden drept og halv sugg ut sin kjæreste,

så er han nå en krikselt, så han er veteran, og han er ganske rik etter ruiske målstok,

og dessutom er han klar på millioner av rubler i pensjon og sosialstøttet.

Men hva forteller den historien her også?

Dette er bare en av mange historie som vi ser når kommer frem rundt omkring i ulike ruiske byer.

Vi har sett en rekke eksempel på at drapstømt kommer nå tilbake fra fronten som en krikselt.

Nå så andre kriminelle som har begått grove voldshandlinger og andre forbrytelser.

Og den ene sakne er jo mer grove enn den andre,

og det er spesielt med akkurat denne sakne at det var ikke en vagnersoldat,

altså dette var en vjertørstad ble fervet til en regulære ruiske herren,

og nå er han en helt.

Noen av disse kommer hjem til normale liv,

mens andre setter blodige spor på små ruiske lokalsamfunn.

Alt skal talfestes.

Toppskår, ti av ti, en god vurdering for dette å lise opp i jernvores,

og kan få oss til å prestere bedre,

men gjør det samtidig verden til et litt kipere sted.

Vi blir overvåket av enten kommersjeller eller offentligere.

Så blir jeg vel nødt til å selge og selge og selge.

Hør ny sesong av DeepDick i Podomi eller Aftkomposten appen.

Denne halen historie som har fått større oppmerksomhet,

handler om Vera, en pett elev som kom fra Kemero.

Vera ble torturert og mistandet på det gråveste i seks timer av sin ekstjæreste.

Naboner ringte til politiet syv ganger ingen kom,

og til slutt så var det familien som de fikk tak i,

som magen måtte sparke opp døren og fant hende dø.

Hun ble et symbol på hvor dårlig beskyttelse mange kvinne i Rusland har

mot mishandling og gråvål å dra opp.

Og så, bare fra nuken sin,

døkket jeg da bilder av drapsmannen som hennes slektninger og foreldre trodde satt i fengsel.

Nå posert han med våpen og uniform ved fronten i Rusland

og smilt det samme med sine medsoldater.

Forældrene har jo sagt at de kunne ikke tro det de så.

De var helt sikker på at en drapsmann som hadde begått en så gru forhandling

ikke skulle slippe fri, men der tog de feil.

Den historien ble veldig kjent i Rusland,

men det vanlige er at folk flest vet veldig lite om krigen i Ukraina

og hvem som kjemper der.

Oversaken til det er at først de fleste soldaterne kommer fra svært fattige kor,

[Transcript] Forklart / Krigen gjorde Olgas drapsmann til helt. Kan det svekke Putin?

ikke minst fra republikker og regioner langt vekk fra Moskva og St. Petersburg. Og de begraver sitt stille. Mange av de 10.000 vis av fangene som har blitt drept i denne krigen er jo tilhører absolutt bonusjiktig drusiske samfunnet, og det er egentlig ingen som sander dem. Og dessuten har det noe å gjøre med hvordan de russiske propagandene og medierne fremstiller krigen. Så i Moskva og St. Petersburg lever de fleste et helt normalt liv og tenker egentlig så mye over krigen. Men i noen russiske lokalsamfunn får folk merke krigen tett på. For hver uke dukker opp nye historier om de som kommer hjem som krigselter. En sånn historie skjedde et stykke Øst fra Moskva. Da Ivan Rosomakin kom hjem fra krigen, hadde han sluppet fengselstraffen han fikk for et drap for tre år siden. Inbyggerne i den lille byen var livredde, skriver Nyhetsbyrå og AP. Og det med god grunn. Da Rosomakin kom hjem fra krigen, så handte han på fylket. Han ravet rundt i landsbynnsyn i mange dager, en høygafel truit både den ene og den andre. Folk var livredde. Og til slutt drepte han en 85-årig gammel dame med denne høygafelen. En kvinne som han tidligere hadde leit et rommhos. Det er flere andre saker. Det er barn som har blitt vålt hatt. Du har en av de absolutt verste historie nå. Det skjer jo i en karelige som er også nabberubblikken til Finland. Der fant man etter en to brandretus, seks døde mennesker. Og nå er det altså en tidligere vagnesolat som er arresteret og misthemt forstår bak dette masse drappe. Så dette er historie som forstår vi da røyser lokalsamfunnene, men det får jo ingen oppmerksomhet i det nasjonale medlen i Rusland. Når Vlade Merpoten benåder rissefangene, forteller han også at faren for jentagelse er ti ganger lavere blant soldater som er kjempet i Ukraina enn ellers. Men Per Anders, hva betyr det tallet? Det er ingen grunn til å tro at Putin har rett på dette punkt her, men som med all statistikk og alle tall fra Rusland så er det jo mulig å stå på noe som helst. Det er klart at vi vet at også i vesten og i andre kriger så har soldater som har levd i krigen en problem når de kommer hjem, men det som er veldig spesielt for Rusland nå er at det er altså tusenvis av straffedømte kremneller med etter del svært avvårlig forbindelse på om rullebladet som nå kommer hjem. Men vi kan være sikre på at ingen kommer til å telle eller føre statistikk over hvor mye vold de driver. Men disse historiene setter ikke noe spørsmål i det russiske samfunnet? Det som jo faktisk disse sakene førtil i lokalprisen er jo et økende krav om noe som

[Transcript] Forklart / Krigen gjorde Olgas drapsmann til helt. Kan det svekke Putin?

det har vært flertall for Rusland lenge, nemlig å innføre dødsstraff.

Og det vil nok Putin gjøre der som kravene blir enda sterkere.

Det har vært et flertall i mange år på en rekke målninger i Rusland for å gjenninføre dødsstraff.

Og det kan være en måte for Putin å vise at han tar kremnaliteten på alvor.

Men kremstatistikken i Rusland er det nå ingen som tror noe på.

Og det helt spesielle med disse sakene er jo at det bryter veldig med den russiske propagandan om at

det er vi i vesten som er degenerert, som er satanistiske som lever i et forfallensamfunn, mens det faktisk er her Rusland som sliter med svært store kriminalitetsproblemer som bare har bygget oss opp.

For en ting vet vi om Rusland, og det er at det er slitt med kriminalitet lenge for invasjonen av ukrainer.

Benytter satt over 400.000 fanger i russiske fengsler.

Kriminaliteten og volden er også en av grøntat mange rusere, særlig kvinner, har stemt på Putin.

Det er noe en del rusere tenker når de opplever kriminalitet eller hører vidst ord som dette her, at Rusland trenger en sterk sentralmark, man trenger en sterk man i kremel som sørger for å få ting på plass.

Så slik sett kan kriminaliteten brukes til å bygge opp om støtten rundt Putin,

fordi mange rusere tenker at hvis han får svans, så ville ting kanskje bli enda verre.

Men historier om soldater som går til angrep og nabo med heigaflere, hvordan påvirker det Potins posisjon blant folk?

Den historien er ikke så veldig mange andre enn de som bodde i landsbyen og naboområdet som vet noen.

Omtagerligvis får du mer oppmerksomhet her i vesten.

Det er ikke noen nasjonale med rusland som vil fortelle om den historien,

for det vil bryte helt med det nye spillet som de blir diktert å fortelle hver eneste uke fra kremel.

Så vi kan være helt sikre på at rusere flest ikke kjenner til de historiene vi har snakket om her.

Så kan det her enda opp med å styrke Putin eller svekke om?

Vi ser jo stadiet etter. Vi håper å se eksempel på at Potins vekkeside rusiske samfunn, og det ser vi desværre ikke veldig mange tegn til.

I disse eksempelene eller denne frykten som dette skaper hos rusere kan Putin bruke til og så styrkes imposasjon, for eksempel hvis han gjør alvor og gjennin for dødstraf, eller på andre måter, i intreg at han nå skal være en sterke mann og sørge for å slå haren oppe og kriminalitet.

Du har hørt en podcast fra Aftonposten. Det var Per Anders Johanssen som forklarte deg hva som skjer med de rusiske fangene etter at de kommer tilbake fra slagmarken i Ukraina.

Denne episoden har laget av Anders Weberg og meg i Enn i Føland.

Resten har forklart er Synnesøhol og Olaf Eggervik.

Og som du kanskje hørte i pausen, så kommer det en ny sysong av døpdykk i Podmi.

Den går i dødde i fenomener i tiden vi lever i, altså mekanismene bak konsplasjonseorier og den norske strømmarkene. Og nå får du som forklartlitter prøve Podmi gratis

i en måned med rabattkoden døpdykk. Den kan du bruke om du besøker podmi.no for å bli abonnent.